

Sygn. akt XII Gz 146/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dariusz Janiszewski

Sędziowie: SSO Ewa Górniak

del. SSR Magdalena Kiedrowicz-Kopeć (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko M. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk – Północ w Gdańsku z dnia 16 stycznia 2013 r., sygn. akt IV GC 509/10 w przedmiocie rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa procesowego i postępowania zażaleniowego

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie :

1. w pkt 1 (pierwszym) w ten sposób, że podwyższyć zasądzoną od pozwanego M. K. na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z kwoty 2.417 zł. (dwa czterysta siedemnaście złotych) do kwoty 3.617 zł. (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych);

2. w pkt 2 (drugim) w ten sposób, że zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60 zł. (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu opłat sądowych od zażaleń oraz kwotę 150 zł. (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym;

II. zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 30 zł. (trzydzieści złotych) tytułem

zwrotu opłaty od zażalenia a koszty zastępstwa procesowego za postępowanie przed

Sądem II instancji znieść wzajemnie między stronami.

Sygn. akt **XII Gz 146/13**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 stycznia 2013 r., wydanym w sprawie o sygn. akt IV GC 509/10, Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku zasądził od pozwanego M. K. na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w pozostałym zakresie wniosek powoda

o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego oraz postępowania zażaleniowego oddalił i oddalił wnioski pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż brak było podstaw do uznania, że w rozpoznawanej sprawie zachodzą przesłanki wyrażone w §2 ust.1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. W ocenie Sądu Rejonowego fakt, że pełnomocnik był obecny na czterech rozprawach i sporządzał w terminie pisma procesowe należy uznać za wykonywanie normalnego zastępstwa w sprawach cywilnych i nie przesądza o szczególnym nakładzie pracy pełnomocnika. Zdaniem Sądu Rejonowego niniejsza sprawa, nie była też sprawą o skomplikowanym stanie prawnym i faktycznym. Oceniając na ile wkład pracy pełnomocnika przyczynił się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy Sąd meriti zważył, iż rola pełnomocnika powoda w istocie sprowadzała się do kwestionowania twierdzeń pozwanego i wykazywania ich bezzasadności. Przy czym Sąd podkreślił, iż z urzędu wziął pod uwagę stan prawny w zakresie terminu zawitego zgłoszonych przez pozwanego roszczeń z tytułu rękojmi.

Zażalenie od powyższego postanowienia wywiodła strona powodowa, zaskarżając je w części, tj. co do pkt 2 odmawiającego zasądzenia na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego ponad kwotę 2.417 zł oraz kosztów postępowania zażaleniowego i wniósł o:

1. zmianę pkt 2 i dodatkowe zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu w kwocie 2.400 zł (za I instancję) oraz w kwocie 360 zł (za dwa poprzednie postępowania zażaleniowe),
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów niniejszego postępowania zażaleniowego.

Sądowi I instancji powód zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych i związane z tym naruszenie oraz błędną wykładnię § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, wyrażającą się w przyjęciu, iż nie zachodzą wskazane w w/w przepisie przesłanki podwyższenia minimalnego wynagrodzenia radcowskiego do poziomu 2 – krotności stawki minimalnej.

W uzasadnieniu swojego stanowiska, powód wskazał, że już wydając nakaz zapłaty Sąd I instancji zasądził od pozwanego koszty zastępstwa procesowego powoda według stawki minimalnej. Trudno zaś uznać, że to samo wynagrodzenie jest adekwatne do nakładu pracy pełnomocnika powoda ocenianego na dzień zamknięcia rozprawy, jak i na dzień wydania nakazu zapłaty. Nie może być bowiem tak, że to samo wynagrodzenie (w stawce minimalnej) jest adekwatne do nakładu pracy sprowadzającego się do napisania pozwu i jednocześnie do nakładu pracy związanego z przygotowaniem kilku pism procesowych oraz uczestnictwem w 4 rozprawach oraz przygotowaniem się do nich.

Nadto pełnomocnik powoda zauważył, iż zdaniem Sądu I instancji przedmiotowa sprawa była zawila w rozumieniu art. 326 § 1 k.p.c. i usprawiedliwiała w związku z tym odroczenie publikacji wyroku.

Powód argumentował, iż w pozwie, a następnie w odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty powoływał liczne twierdzenia, zarzuty i dowody, które walczyły przyczyniły się do wyjaśnienia sprawy decydując o treści końcowego rozstrzygnięcia. Żaden z przedstawionych przez pozwanego zarzutów nie został przez Sąd uznany. Sąd I instancji w całości też podzielił zapatrywania prawne i argumentację prezentowaną w procesie przez powoda opierając swoje rozstrzygnięcie na dowodach przedłożonych przez stronę powodową.

W odpowiedzi na zażalenie, pozwany wniósł o:

1. oddalenie zażalenia,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany wskazał, iż zażalenie powoda jest całkowicie bezzasadne. Pozwany zauważył, że przygotowując się do każdej sprawy przed sądem należy mieć na względzie fakt, iż pozwany najprawdopodobniej wywiedzie sprzeciw od nakazu zapłaty, a następnie będzie dążył do obrony swoich interesów w procesie.

Pozwany zaznaczył także, iż powód nie podniósł, na czym konkretnie miała polegać zawilość przedmiotowej sprawy.

Nadto pozwany wskazał, iż pełnomocnik powoda jako profesjonalny pełnomocnik zobowiązany był do podnoszenia twierdzeń, zarzutów i dowodów na poparcie swoich twierdzeń zarówno w myśl art. 6 kc, jak również art. 232 kpc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Tytułem wstępu podkreślić należy, iż § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz.1349) przewiduje, iż zasądzając opłatę za czynności radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.

Jednakże w ocenie Sądu Okręgowego odwołanie się w w/w rozporządzeniu do pojęcia stawki minimalnej oznacza, co do zasady, że stanowi ona minimalne "wynagrodzenie" - według terminu użytego w art. 98 § 3 k.p.c. - jakie przysługuje radcy prawnemu za prowadzenie danego rodzaju sprawy i które, jako składnik kosztów procesu, jest podstawą rozliczeń tych kosztów między stronami procesu.

Sąd Okręgowy zgadza się również z poglądem wyrażonym w postanowieniu z dnia 30 września 2009r. przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w sprawie II AKZ 643/09, iż ustawodawca określając wysokość stawek minimalnych za poszczególne czynności lub za udział w poszczególnych postępowaniach dokonał precyzyjnego rozważenia i uwzględnienia wszelkich okoliczności charakterystycznych dla danego typu spraw. Tym samym w przyjętych stawkach minimalnych oddana została swoista wycena koniecznego nakładu pracy po stronie pełnomocnika związana ze specyfiką określonego rodzaju postępowań. Z tego względu nie można się zgodzić ze skarżącym, iż świadczenie usługi zastępstwa procesowego na normalnym (przeciętnym poziomie) samo przez się stanowi podstawę podwyższenia wynagrodzenia pełnomocnika powyższej stawki minimalnej.

Dokonując analizy treści § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia Sąd Okręgowy w niniejszym składzie stoi na stanowisku, iż ustawodawca pozostawił możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia pełnomocnika na poziomie wielokrotności stawki minimalnej przy uwzględnieniu wskazanych w powołanym przepisie kryteriów w oparciu o okoliczności zaistniałe w konkretnej, rozpoznawanej sprawie. Kierując się tymi dyrektywami należy przyjąć, iż Sąd rozstrzygając wniosek pełnomocnika powoda o przyznanie wynagrodzenia powinien ocenić czy jego nakład pracy był przeciętnym nakładem pracy pełnomocników w sprawach o podobnym charakterze a także ocenić czy staranność pełnomocnika przy wykonywaniu tych czynności była wyższa od przeciętnej. Przy czym Sąd dokonując oceny w tym zakresie powinien wziąć pod uwagę długość trwania postępowania, ilość wyznaczonych rozpraw i przeprowadzonych na nich czynnościach procesowych, aktywność pełnomocnika strony i jego wkład w rozpoznanie sprawy.

Przenosząc powyższe rozważania prawne na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy biorąc pod uwagę zarzuty zażalenia doszedł do wniosku, iż dokonana przez Sąd I instancji ocena nakładu pracy pełnomocnika powoda oraz ocena jego wkładu w rozstrzygnięciu sprawy na korzyść powoda nie zasługuje na akceptację. Zdaniem Sądu Okręgowego długość trwania niniejszego postępowania (18.02.2010r. – 14.10.2011), ilość przeprowadzonych przez Sąd I instancji czynności procesowych (przesłuchania 13 świadków oraz stron postępowania: dnia 5.10.2010r. w godz. 8.30 – 10.40, dnia 14.12.2010r. w godz. 8.40 – 10.50, dnia 1.03.2011r. w godz. 11.45- 14.00, dnia 7.06.2011r. w godz. 11.45-12.15 oraz dnia 4.10.2011r. w godz. 13.30-16.15) oraz aktywność pełnomocnika (udział we wszystkich terminach rozprawy

w porównaniu do nakładu pracy pełnomocników w sprawach o podobnym charakterze i podobnych zagadnieniach prawnych rozpoznawanych w sprawach gospodarczych przed Sądem Rejonowym daje podstawę do stwierdzenia, iż nakład pracy pełnomocnika powinien zostać oceniony jako ponad przeciętny.

W sprawach rozpoznawanych w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych, zwykle do rozstrzygnięcia dochodzi na pierwszym bądź drugim terminie rozprawy. W niniejszym postępowaniu wyznaczono aż pięć terminów rozpraw, na każdym terminie rozprawy Sąd Rejonowy przesłuchiwał świadków bądź strony postępowania. Wobec czego charakter tych rozpraw nie był jedynie formalny, ale wymagał aktywności pełnomocnika powoda. W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, iż ten zwiększony nakład pracy winien znaleźć odzwierciedlenie w przyznanych pełnomocnikowi powoda kosztach zastępstwa procesowego.

Jednakże w ocenie Sądu Okręgowego wprawdzie nakład pracy pełnomocnika powoda był większy niż przeciętny przy tego rodzaju sprawach, jednakże mając na względzie niewielki stopień skomplikowania sprawy, jego nakład pracy nie był na tyle duży aby uzasadnione było przyznanie wynagrodzenie w wysokości 2 – krotnej stawki minimalnej. Dlatego też Sąd Okręgowy uznał, iż miarodajną stawką będzie 1,5 krotność stawki minimalnej. Kwota 3.617 zł w pełni bowiem odzwierciedla nakład pracy pełnomocnika powoda, jego wkład w rozpoznanie sprawy oraz stopień jej skomplikowania.

Dokonując powyższego stwierdzenia Sąd Okręgowy oceniając stopień trudności prowadzonej sprawy uznał, iż Sąd I instancji prawidłowo przyjął, iż nie była ona zawila ani pod względem prawnym ani pod względem faktycznym. Wbrew zarzutom skarżącego o stopniu jej skomplikowania nie przesądza okoliczność, iż Sąd I instancji odroczył publikację wyroku. Wprawdzie przepis art. 326 § 1 k.p.c. daje możliwość Sądowi odroczenia ogłoszenie wyroku jedynie w sprawie zawilej, to skorzystanie przez Sąd z możliwości publikacji orzeczenia, sam z siebie w oderwaniu od przedmiotu rozstrzyganych zagadnień faktycznych i prawnych nie przesądza, iż stopień jej skomplikowania sprawy jest znaczny.

Przygotowanie zaś kilku pism procesowych osobie, która zawodowo trudni się takimi czynnościami, nie może stanowić dla niego nadmiernego obciążenia. Podkreślenia przy tym wymaga, że roszczenie powoda było bezsporne. Przedmiotem rozpoznania przez Sąd I instancji była ocena zasadności podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu potrącenia. Tym samym cały ciężar dowodu spadł w głównej mierze na pozwanego. To pozwany bowiem w oparciu o przepis art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c. musiał wykazać podnoszone przez siebie twierdzenia. Wobec czego, mimo że pełnomocnik reprezentował stronę powodową, to nie na nim spoczywał główny ciężar dowodu. Sąd Okręgowy zgodził się zatem z oceną Sądu I instancji, że stopień zawilosci sprawy nie był znaczny. Sam pozew wystarczył bowiem do wykazania stanowiska strony powodowej. Dalsze postępowanie było jedynie wynikiem oceny podniesionego przez pozwanego zarzutu potrącenia. I to pozwany musiał przeprowadzić postępowanie dowodowe w zakresie wykazania swojej tezy. Rola powoda ograniczyła się jedynie do zaprzeczenia twierdzeniom pozwanego.

Reasumując, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że w przedmiotowej sprawie zasza przesłanka z § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Skarżący w znacznym stopniu wykazał, iż niezbędny nakład pracy pełnomocnika był na tyle wysoki aby przyznać mu dodatkowe wynagrodzenie. Niewątpliwie bowiem pełnomocnik poświęcił znaczną ilość czasu na udział w rozprawach wyznaczonych w przedmiotowej sprawie. Jednakże nakład jego pracy nie był na tyle wysoki aby przyznać mu 2 – krotność stawki minimalnej. Zważyć bowiem należy, iż § 2 ust. 1 rozporządzenia, jako przesłankę przyznania wyższego wynagrodzenia, oprócz niezbędnego nakładu pracy wymienia również charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Pełnomocnik powoda wykazał jedynie przesłankę niezbędnego nakładu pracy. Wobec czego Sąd Okręgowy uznał, że wielokrotny udział pełnomocnika w rozprawach, bez konieczności nadmiernego przygotowania się merytorycznego do sprawy, nie jest tego rodzaju okolicznością, która usprawiedliwiłaby przyznanie znacznie wyższego wynagrodzenia. Dlatego też, w ocenie Sądu Okręgowego, przyznanie pełnomocnikowi powoda wynagrodzenia w kwocie 3.617 zł jest adekwatne do jego udziału w niniejszym postępowaniu sądowym.

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i prawne, Sąd Okręgowy uznał, iż zażalenie pełnomocnika powoda jest w części zasadne, i dlatego też na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie w pkt 1 w ten sposób, że podwyższył zasądzoną od pozwanego M. K. na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z kwoty 2.417 zł do kwoty 3.617 zł, a w pkt 2 w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 60 zł tytułem zwrotu opłat sądowych od zażaleń oraz kwotę 150 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym. O kosztach postępowania zażaleniowych Sąd Okręgowy orzekł przy zastosowaniu art. 100 k.p.c. mając na względzie iż powód wygrał postępowanie zażaleniowe w zakresie kosztów zastępstwa procesowego jedynie w 50%.

W pkt II sentencji postanowienia, Sąd Okręgowy na mocy art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 30 zł tytułem zwrotu opłaty od zażalenia, a koszty zastępstwa procesowego za postępowanie przed Sądem II instancji zniósł wzajemnie między stronami.